

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o **mal. A. M.**, nar. X., bývajúceho u matky a zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku, dieťa matky **R. M.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. V. K., advokátom so sídlom v S., a otca **JUDr. O. M.**, bývajúceho v S., za účasti Okresného prokurátora v Humennom, **o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 19 P 188/2007, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Humenné sp. zn. 19 P 188/2007 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš **s a n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh otca na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O.s.p. z dôvodu vhodnosti, ktorý svoj návrh odôvodnil tým, že od septembra 2007 žije v P., je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, je 100 % hluchý a z toho dôvodu sa nemôže zamestnať. Nemá finančné prostriedky na cestu z P. do H., dopravné spojenie je pre neho nevyhovujúce a ubytovacie služby sú pre neho nedostupné z finančných dôvodov. Ako účastník konania má právo byť na pojednávaní, klásť účastníkom a svedkom otázky, vyjadrovať sa k ich prednesom a podávať návrhy. Z týchto dôvodov písomne odmietol byť vypočutý ako účastník konania dožiadaným súdom. Takým postupom by došlo k porušeniu jeho práv zaručených mu Občianskym súdnym poriadkom a tiež čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv. Ako odborník v práve a milujúci otec sa hodlá k veci vyjadriť a v tak závažnej veci konanie pri výsluchu účastníkov a svedkov bude trvať niekoľko

hodín. Nevyhovenie jeho návrhu by bolo porušením jeho ústavného práva a dôvodom na podanie sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky, resp. na ESLP v Štrasburgu.

Kolízny opatrovník a matka maloletého vyjadrili nesúhlas s prikázaním veci inému okresnému súdu. Matka vyslovila názor, že zo strany otca ide o ďalšiu snahu predlžovať konanie. Poukázala na to, že vec už bola postúpená z podnetu otca (z Okresného súdu Kežmarok – pozn. Najvyššieho súdu SR) na Okresný súd v Humennom. Zdôraznila, že návrh na začatie konania bol podaný v roku 2004 a z dôvodu obštrukcií na strane otca sa doteraz neuskutočnilo žiadne pojednávanie.

Okresný prokurátor sa k návrhu vyjadril kladne.

Podľa § 12 ods. 2, 3 O.s.p., možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Humenné) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Liptovský Mikuláš). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Predpokladom prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je však potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou, a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je nutné – ako výnimku – vykladať reštriktívne. Pokiaľ súd prikáže vec inému súdu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. bez toho, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, poruší tým ústavne zaručené právo zakotvené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

Dôvody vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia účastníkov a iných okolnostiach. Pôjde však, ako bolo uvedené vyššie, predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným, než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by však malo prichádzať iba výnimočne a len zo závažných dôvodov, kedy dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do vyššie citovaného ústavného princípu. Zákon pritom výslovne zakotvuje právo účastníkov vyjadriť sa k dôvodom delegácie i k súdu, ktorému má

byť vec delegovaná, aby vhodnosť takého postupu mohla byť zvážená aj z hľadiska ich pomerov. Delegáciou totiž nesmie byť navodený stav, ktorý by sa v pomeroch niektorého z účastníkov prejavil zásadne nepriaznivo.

V prejednávanej veci otec svoj návrh na delegáciu Okresnému súdu Liptovský Mikuláš odôvodnil ľahšou dostupnosťou pre neho na tento súd s prihliadnutím na jeho zdravotné a finančné schopnosti. Skutočnosť, že pre otca je Okresný súd Liptovský Mikuláš dostupnejší než Okresný súd Humenné, na ktorý už bola vec v dôsledku ním vznesených námietok zaujatosti voči vec prejednávajúcim sudcom Okresného súdu Kežmarok delegovaná, nie je možné považovať za tak významnú, aby dostatočne odôvodňovala prielom zásady zakotvanej v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Navyiac je potrebné prihliadnuť k tomu, že matka a kolízny opatrovník s príkázaním tejto veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš vyjadrili nesúhlas a delegácia veci by preto mohla navodiť stav pre nich nepriaznivý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyššie uvedených dôvodov návrhu na príkazanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu vhodnosti nevyhovel a vec podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. Okresnému súdu Liptovský Mikuláš neprikázal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. decembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová